

Popeleční středa

Nepřišel jsem pozvat k pokání spravedlivé, ale hříšníky

K obsahu Kristova poselství patří výzva k pokání. Na začátku veřejné činnosti Kristus chodí po Galileji a hlásá: Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské. Někteří překladatelé řecký výraz pro pokání μετανοια překládají termínem změna smýšlení, obrácení. Pokání, které Kristus hlásá, je tedy změnou našeho smýšlení, obrácením se k Bohu.

Začátek čtení z Joela, které se čte v liturgii Popeleční středy, zní podobně. Nyní praví Hospodin: Obráťte se ke mně celým svým srdcem. Pokání je tedy podmínkou pro přijetí Božího království a Boží království se k nám přiblíží natolik, nakolik jsme schopni tohoto vnitřního obrácení a přeměny. Proměna člověka není čin, který člověk udělá jednou provždy. Je to spíše proces, který se odehrává v člověku celý život. A jestliže necítíme potřebu této vnitřní proměny a obrácení, jestliže jsme těmi spravedlivými v uvozovkách, kteří podle Kristových slov pokání nepotřebují, jsme vzdáleni Božího království a Kristův volající hlas neplatí pro nás. Neboť do Božího království se vstupuje v postoji celníka, o kterém hovoří evangelia.

S vědomím vlastní nehodnosti, neschopnosti a bezmocnosti, kterou před Bohem přiznáváme, a s pokorou, se kterou se obracíme k Božímu milosrdenství a prosíme o odpuštění. Pro přijetí Božího království je jednou z největších překážek vnitřní slepota, která nám nedovoluje poznat svou pravdivou tvář a která spoléhá na svou spravedlnost, na to, co jsme pro Boha vykonali. Kdo neprožil drtivý pocit viny před Bohem, neví nic o Boží svatosti. Žádný člověk ani řeholník se nemůže vydávat za profesionálního křesťana, který je jist svou vnitřní spravedlností.

Stále znovu musíme předstupovat před Boha s vědomím, že potřebujeme pokání se stále novou pohotovostí k vnitřní přeměně, proměně a obnově, která nám nikdy nedá spočinout v tom, čeho jsme dosáhli. Takovéto pokání není tedy jen nějakým činem, který člověk občas udělá, nějakým vnějším skutkem, který si uloží, ale je trvalým vnitřním postojem, z něhož žijeme tak, jako žijeme z víry, naděje a lásky.

Tento postoj dává naší duši vnímavost pro Kristův hlas, který volá k pokání a obrácení i dnes. Přeměnit v sobě všechno, co je překážkou pro plné uskutečnění Božího království v nás. Svou tupost, povrchnost, která z našeho zasvěcení a odevzdání dělá rutinu, malost své víry, nejistotu a rozkolísanost našich srdcí v denním naplňování Boží vůle, krátkozrakost a slepotu ve vidění Boží skutečnosti ve světě okolo nás, nepozornost a nepohotovost naší duše k naslouchání Božích výzev k nám, naše nepřipravenost pro tyto výzvy, mělkost našich modliteb, nedostatek pravého vnitřního růstu a planost našich předsevzetí, naší vnitřní chudoby v užitku, který v nás působí svátosti.

Naslouchejme znovu v této liturgické době Kristovu hlasu, který nás volá k vnitřní přeměně a obnově smýšlení. Odpovězme na jeho hlas svou pohotovostí k této proměně tam, kde poznáváme před Bohem svou vinu a své selhání.